

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0396(COD)

6705/1/23
REV 1

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 και την κατάργηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ – Συζήτηση προσανατολισμού

1. Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας. Η πρόταση αποσκοπεί στην πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων συσκευασίας, στην προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και στη δημιουργία μιας αγοράς δευτερογενών πρώτων υλών, διευκολύνοντας παράλληλα την ενημέρωση των καταναλωτών και δημιουργώντας νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Με βάση την πρόταση αυτή, θα θεσπιστούν απαιτήσεις βιωσιμότητας και περιορισμοί για τις χημικές ουσίες και θα εναρμονιστούν τα κριτήρια στο πλαίσιο των συστημάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καθώς και οι απαιτήσεις επισήμανσης, σήμανσης και πληροφόρησης.
2. Η Επιτροπή υπέβαλε τη νομοθετική της πρόταση και τη συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων στην Ομάδα «Περιβάλλον» (WPE) στις 5 Δεκεμβρίου 2022. Η Ομάδα «Περιβάλλον» συζήτησε την πρόταση κατά τη διάρκεια 4 ακόμα συνεδριάσεων.

3. Προκειμένου να κατευθύνει τη συζήτηση σχετικά με την ανωτέρω νομοθετική πρόταση, η οποία θα πραγματοποιηθεί κατά την προσεχή σύνοδο του Συμβουλίου (Περιβάλλον) στις 16 Μαρτίου 2023, η Προεδρία εκπόνησε ενημερωτικό έγγραφο με δύο ερωτήματα, το οποίο περιέχεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.
-

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 και την κατάργηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ

– Συζήτηση προσανατολισμού –

Ενημερωτικό έγγραφο της Προεδρίας με ερωτήματα προς τους υπουργούς

Παρά την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης στην ΕΕ, οι ρυθμοί αύξησης της ποσότητας των απορριμμάτων που παράγονται από συσκευασίες είναι ταχύτεροι από εκείνους της ανακύκλωσης. Την τελευταία δεκαετία, η ποσότητα των απορριμμάτων συσκευασίας αυξήθηκε κατά περισσότερο από 20 % και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω κατά 19 % έως το 2030, εάν δεν ληφθούν μέτρα. Για τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών, η αναμενόμενη αύξηση είναι 46 % έως το 2030. Οι ολοένα μεγαλύτερες ποσότητες απορριμμάτων συσκευασίας συνεπάγονται αυξημένες συνέπειες για το περιβάλλον, μεταξύ άλλων μεγαλύτερη και αναποτελεσματική χρήση των πόρων, επιπτώσεις για το κλίμα, απόρριψη, υπερβολική χρήση ουσιών που προκαλούν ανησυχία στις συσκευασίες και τεράστιες προκλήσεις όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της ανακύκλωσης χαμηλής ποιότητας και της υπερβολικής χρήσης της υγειονομικής ταφής, της αποτέφρωσης και των εξαγωγών στο τέλος του κύκλου ζωής.

Ο εκτιμώμενος συνολικός κύκλος εργασιών για την παραγωγή συσκευασιών και τη διαχείριση των απορριμμάτων συσκευασίας ανέρχεται σε 370 δισ. EUR στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, ο μετασχηματισμός του τομέα των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας διαθέτει σημαντικό ρόλο και δυναμικό για τη μετατροπή της Ευρώπης σε μια καθαρή, βιώσιμη και κυκλική οικονομία, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Σε συνέχεια του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την κυκλική οικονομία, το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 4ης Οκτωβρίου 2019 (12791/19), όρισε, μεταξύ άλλων, ότι όλες οι πλαστικές συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ θα πρέπει να είναι επαναχρησιμοποιήσιμες ή ανακυκλώσιμες έως το 2030 και ότι η ικανότητα διαλογής και ανακύκλωσης των συσκευασιών στην ΕΕ θα πρέπει να τετραπλασιαστεί· κάλεσε δε την Επιτροπή να λάβει περαιτέρω μέτρα.

Στις 30 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή ενέκρινε νέα νομοθετική πρόταση κανονισμού για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας («πρόταση PPWR»), η οποία έχει ως βάση την αναθεώρηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (94/62/EK). Η πρόταση PPWR αποσκοπεί στην πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων συσκευασίας, την προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και τη δημιουργία μιας αγοράς δευτερογενών πρώτων υλών, διευκολύνοντας παράλληλα την ενημέρωση των καταναλωτών, δημιουργώντας νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και μειώνοντας την εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές πρώτων υλών και ορυκτών καυσίμων.

Κατάσταση των εργασιών στο Συμβούλιο

Κατά τη διάρκεια της σουηδικής Προεδρίας, η πρόταση PPWR θα συζητηθεί σε τέσσερις συνεδριάσεις της Ομάδας «Περιβάλλον» (WPE) που θα πραγματοποιηθούν πριν από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος· κατά τη σουηδική Προεδρία, αναμένεται επίσης να ολοκληρωθεί η πρώτη εξέταση της πρότασης. Σε γενικές γραμμές, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την υποστήριξή τους για τους πρωταρχικούς στόχους της πρότασης PPWR, ενώ παράλληλα ζήτησαν διευκρινίσεις και, σε σχέση με ορισμένα μέρη της πρότασης, εξέφρασαν ανησυχίες.

Θέματα συζήτησης

Προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση για τις μελλοντικές εργασίες της Ομάδας «Περιβάλλον», η Προεδρία προτείνει να εξεταστούν τα ακόλουθα δύο θέματα από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος στις 16 Μαρτίου 2023.

Ευρύτερη φιλοδοξία για ένα νέο καθεστώς για τις συσκευασίες

Σκοπός της πρότασης PPWR είναι να αντιστραφεί η μη βιώσιμη τάση αύξησης των απορριμμάτων συσκευασίας και να εφαρμοστούν οι αρχές της κυκλικής οικονομίας με τη θέσπιση νέων στόχων και εναρμονισμένων απαιτήσεων βιωσιμότητας σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι εν λόγω απαιτήσεις βιωσιμότητας περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις ουσίες που προκαλούν ανησυχία, την ανακυκλωσιμότητα, το ανακυκλωμένο περιεχόμενο, τις λιπασματοποιήσιμες συσκευασίες, την ελαχιστοποίηση των συσκευασιών και τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες. Τίθενται δε στόχοι για τη μείωση των απορριμμάτων συσκευασίας, την αύξηση της επαναχρησιμοποίησης και της επαναπλήρωσης για διάφορους τομείς και μορφές συσκευασίας και την καθιέρωση ποσοστών ανακυκλωμένου περιεχομένου στις πλαστικές συσκευασίες. Οι στόχοι ανακύκλωσης παραμένουν ίδιοι με εκείνους της ισχύουσας οδηγίας για τις συσκευασίες.

Οι νέοι κανόνες περιλαμβάνουν υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς και διατάξεις σχετικά με την εναρμονισμένη επισήμανση των συσκευασιών και των δοχείων απορριμμάτων, με σκοπό τη δημιουργία σημαντικής προστιθέμενης αξίας για τη βιομηχανία και τη διευκόλυνση του διαχωρισμού των απορριμμάτων συσκευασίας από τους καταναλωτές. Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης διατάξεις σχετικά με τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας, καθώς και σχετικά με τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις.

Οι πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις αποκάλυψαν την εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές πρώτων υλών και ορυκτών καυσίμων. Εκτιμάται ότι τα προτεινόμενα μέτρα για το ανακυκλωμένο περιεχόμενο θα επιφέρουν μείωση των απαιτήσεων της ΕΕ για ορυκτά καύσιμα κατά 3,1 εκατομμύρια τόνους ετησίως (σχεδόν ¼ των ορυκτών καυσίμων που είναι επί του παρόντος αναγκαία για την παραγωγή πλαστικών συσκευασιών). Συνολικά, με την πρόταση PPWR επισημαίνεται ότι η μετάβαση προς μια περισσότερο κυκλική οικονομία στον τομέα των συσκευασιών θα αποφέρει οφέλη όπως η ενδυνάμωση των καταναλωτών, η μείωση του αρνητικού αντικτύπου στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, η μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές, η τόνωση της καινοτομίας και η ώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και ο περιορισμός των άσκοπων δαπανών των νοικοκυριών.

Καινοτομία και μετασχηματισμός με σκοπό την πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων

Σύμφωνα με την ιεραρχία των αποβλήτων, ένας από τους βασικούς στόχους της πρότασης PPWR είναι η πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων συσκευασίας, ιδίως μέσω της ελαχιστοποίησης των συσκευασιών, του περιορισμού των περιττών συσκευασιών και της προώθησης λύσεων επαναχρησιμοποιήσιμων και επαναπληρούμενων συσκευασιών. Εκτός από τα μέτρα αυτά που προτείνονται σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη να λάβουν εθνικά μέτρα προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους μείωσης κατά 5 % έως το 2030, 10 % έως το 2035 και 15 % έως το 2040 σε σύγκριση με το 2018.

Στην πρόταση PPWR, οι δύο βασικότεροι παράγοντες που θα συμβάλουν στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ είναι η προτεινόμενη απαγόρευση των περιττών συσκευασιών, όπως ορισμένες μορφές συσκευασιών μίας χρήσης που θα μπορούσαν να αποφευχθούν στον τομέα των ξενοδοχείων, του λιανικού εμπορίου και των εστιατορίων, και η υποχρέωση των εταιρειών να προσφέρουν ένα ορισμένο ποσοστό των προϊόντων τους στους καταναλωτές σε επαναχρησιμοποιήσιμες ή επαναπληρούμενες συσκευασίες, για παράδειγμα ροφήματα και γεύματα σε πακέτο ή παραδόσεις ηλεκτρονικού εμπορίου. Ο καθορισμός στόχων αναμένεται να βοηθήσει στην προώθηση της καινοτομίας και στην αύξηση του μεριδίου των λύσεων επαναχρησιμοποίησης και επαναπλήρωσης. Οι απαιτήσεις που θεσπίζονται σε επίπεδο προϊόντων αναμένεται να οδηγήσουν σε περισσότερες επενδύσεις σε καινοτόμες και φιλικές προς το περιβάλλον συσκευασίες και σε νέα κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα.

Ερωτήματα προς τους υπουργούς

Προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση για τις συνεχιζόμενες εργασίες σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό, η Προεδρία καλεί τους υπουργούς να απαντήσουν στα ακόλουθα δύο ερωτήματα:

- 1. Ποια είναι η άποψή σας για την ευρύτερη φιλοδοξία της πρότασης PPWR όσον αφορά την αντιστροφή των μη βιώσιμων και δαπανηρών τάσεων που σχετίζονται με τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, και ποια στοιχεία θεωρείτε ότι είναι τα πλέον κατάλληλα και επίκαιρα από την άποψη αυτή;*
- 2. Ποια είναι τα σημαντικότερα μέτρα για την προώθηση της πρόληψης των απορριμμάτων συσκευασίας και την προαγωγή καινοτόμων λύσεων στην ΕΕ;*
